

En exposició pública el Pla de delimitació de l'entorn de protecció del Palau Episcopal de Solsona

Part del nucli antic i el futur tanatori estan inclosos dins l'entorn de protecció

Palau Episcopal de Solsona | Ramon Estany

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya va aprovar inicialment l'expedient de delimitació de l'entorn de protecció del Palau Episcopal de Solsona, comú amb la catedral de Santa Maria, a Solsona, mitjançant publicació al DOGC de 17 de maig de 2021 i s'obre un període d'informació pública d'un mes.

Durant el termini d'un mes a comptar de la publicació de la Resolució al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, l'expedient estarà a disposició de tots aquells que el vulguin examinar a la seu dels Serveis Territorials del Departament de Cultura a la Catalunya Central (plaça Major, 37, 3r, 08500 Vic) o electrònicament, amb petició prèvia, a l'adreça catalunyacentral.sstt.dcmc@gencat.cat. Durant aquest període es podrà al·legar el que es consideri convenient sobre l'expedient esmentat.

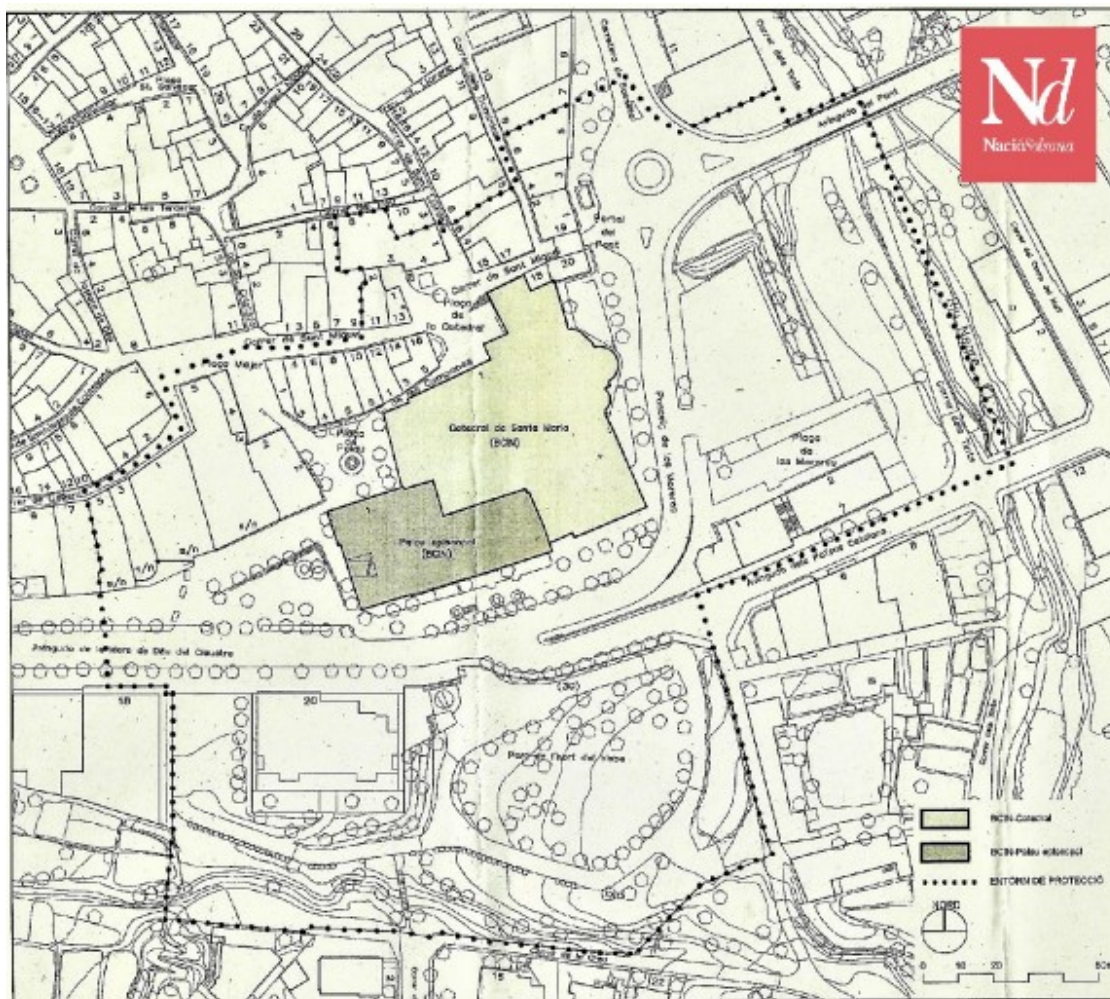
Aquesta tràmit administratiu comporta la suspensió de la tramitació de les llicències de parcel·lació, edificació o enderrocament a la zona afectada, i també la suspensió dels efectes de les llicències ja concedides. No obstant això, el Departament de Cultura pot autoritzar les obres que sigui manifest que no perjudiquen els valors culturals del bé. Aquesta autorització ha de ser prèvia a la concessió de la llicència municipal, llevat que es tracti de llicències concedides abans de la publicació

d'aquesta Resolució.

El futur tanatori de Solsona queda inclòs dins l'entorn de protecció Foto: Ramon Estany

Amb línia puntejada , la delimitació de l'entorn de protecció

El nou tanatori de Solsona queda dins l'entorn de protecció

El Pla delimita una àmplia superfície de Solsona al voltant del Palau Episcopal i la Catedral que engloba part del carrer Sant Miquel, diferents immobles del nucli antic, i arriba fins al Riu Negre i la Plaça de les Moreres, destacant l'Hort del Bisbe i el nou tanatori de Solsona. Respecte a aquest punt, consultat l'alcalde de Solsona, Rodríguez ha explicat que no afectarà les obres del nou tanatori, que es podran acabar tal com estava previst. Una cosa diferent, seria, -ha matisat- si encara estigués en procés de redacció el projecte del nou tanatori, que es podria veure's afectat.

NacióSolsona també ha consultat aquest tema amb un tècnic, Carles Freixes, responsable del Dep. de bens immobles de la Diòcesi de Solsona que ha explicat que aquest és un tràmit administratiu, de fet la Catedral com a monument ja estava protegit des de l'any 1931. Explica que l'entorn de protecció serveix com a instrument per la Generalitat per control de les actuacions que afecten els Monuments declarats BCIN.

Una mesura, amb la que es vol evitar alterar l'espai annex que dona suport ambiental als béns. Això te molt sentit amb llocs que es un monument sol, a Solsona "per sort tenim el Pla que ja regeix el nucli antic. Però hi ha una part (fora muralla) que no".

Un reconeixement que data de l'any 1931

El Decret de 3 de juny de 1931 (Gaceta de Madrid núm. 155, de 4.6.1931) va declarar monument historicoartístic la catedral de Solsona.

Per la Resolució de 13 de juny de 1980 (BOE núm. 193, de 12.8.1980) es va incoar expedient de declaració de monument historicoartístic a favor del Palau Episcopal de Solsona.

El 3 de maig del 2021 la Direcció General del Patrimoni Cultural va emetre un informe favorable a la incoació de l'expedient de delimitació de l'entorn de protecció del Palau Episcopal de Solsona, comú amb la catedral de Santa Maria, a Solsona, i d'acumulació a l'expedient incoat anteriorment per a la declaració del Palau Episcopal de Solsona com a monument historicoartístic.

[despiece]

L'interès del monument ve motivat perquè és portador de valors històrics, arquitectònics i artístics que el fan mereixedor de gaudir d'una protecció adient.

La construcció del nou palau, promoguda pel bisbe Rafael Lasala, s'inicià el 26 d'agost de 1776 sota la direcció de l'arquitecte Francesc Ponç, i es trobava pràcticament enllestida el 1792. És un edifici de tres plantes i baixos, construït en pedra. La façana de migdia, que fou acabada el 1779, és formada per tres cossos separats per pilastres, amb nou balcons per planta, el cos central és rematat per una balconada resseguida per una cornisa de línies corbes. La façana principal, que dona a la plaça, és formada per un basament en el qual s'obren dues portes laterals, flaquejades per columnes toscanes. Els dos pisos superiors estan dividits en cinc cossos per quatre falses pilastres amb capitell compost, que sostenen un entaulament de balustrada i frontó partit. Hom ha subratllat la manca d'articulació entre els elements estructurals de la façana, especialment del basament, que no sembla correspondre's a la importància atorgada al cos superior. Amb tot, és un bell exponent de les noves tendències acadèmiques (paleses en edificacions com els palaus Moja i Marc de Barcelona, o en els palaus episcopals de Barcelona i Tarragona), bé que amb la presència d'algunes reminiscències barroques

De la construcció del segle XVIII cal esmentar també el vestíbul i l'escala noble, mentre que la resta de dependències han estat alterades amb posterioritat. Actualment hom continua treballant en la remodelació de part de l'edifici, per tal d'acabar-hi d'instal·lar el Museu Diocesà i Comarcal de Solsona.

Baixos del Palau Episcopal

L'actual Palau episcopal està construït sobre l'antic monestir de Santa Maria. La part inferior és del segle XII. El cos principal és una construcció rectangular i la planta inferior, a nivell dels cellers, és una gran quadra de volta lleugerament apuntada, on hi havia un pou i una tina, així com tres grans espitlleres. El portal d'entrada és de mig punt i les dovelles són de mides mitjanes.

Notícies històriques

Quan el 1593 es constituí la diòcesi de Solsona, les antigues dependències de la canònica de Santa Maria es convertiren en la residència del bisbe. El vell edifici monàstic perdurà fins el 1776, en què es començà a construir l'edifici actual, el qual integra alguns espais de la construcció anterior, com el refectori amb volta apuntada, actualment capella dels sants Màrtirs, de finals del segle XII.

L'antic monestir de Santa Maria fou construït al segle XII, i el seu cos principal tenia caràcter de fortalesa rectangular. A finals del segle XII, Bernat de Pampa va construir el celler i el refetor, avui capella dels Sants Màrtirs. Es construï un tercer pis, amb enteixinat sostingut per arcs apuntats. La sala era més ampla i més llarga que el refetor, puix les parets anaven disminuint de gruix a cada planta. Aquesta fou la sala dels pabordes, abats i bisbes, que en fer el palau es convertí, en part, en saló del tron. Altres dependències annexes a aquest cos eren les cel·les, el dormitori, l'estudi, la cuina, etc. a l'espai ocupat per aquestes dependències s'hi edificaren el vestíbul de la Catedral, el Museu, el sobre claustre i part del Palau actual.

[/despiece]

És per tot això que es creu necessari establir la delimitació d'un entorn de protecció del monument per tal que aquest disposi d'una protecció integral i possibiliti l'equilibri harmònic entre el monument i el

seu entorn.

La finalitat dels entorns de protecció dels monuments tenen una doble direcció: d'una banda, si les edificacions o el paisatge de l'entorn donen un suport ambiental harmònic al monument, l'entorn té una funció de preservació; de l'altra, si les edificacions de l'entorn no aporten un especial suport ambiental al monument, l'entorn de protecció té una funció preventiva, atès que és un mecanisme de control de les futures intervencions que puguin fer-se en les zones més pròximes al monument, per tal d'evitar que aquestes puguin afectar negativament als valors o la contemplació del monument.

Atesa la conveniència de fer-ne ús per tal de potenciar la protecció integral del monument, es defineix l'àrea delimitada com a entorn de protecció del Palau Episcopal de Solsona, tot valorant i tenint en compte els següents conceptes:

- a) Interès social: per tal de permetre la visualització del bé immoble des dels espais accessibles.
  - b) Valoració paisatgística: s'ha estudiat i valorat la relació del bé immoble amb el paisatge, la seva silueta i altres components bàsics com les edificacions adjacents o aïllades, xarxa viària, espais lliures, topografia i elements pertorbadors.
  - c) Anàlisi de l'ordenació territorial i urbanística: s'ha estudiat i valorat la zona urbana actual, la històrica, les previsions conegudes de desenvolupament futur, la viabilitat i les parcel·lacions així com la qualificació urbanística.
  - d) Documentació històrica gràfica i documental: que ha permès conèixer i valorar la relació del bé immoble amb el territori a través del temps i conèixer l'evolució del paisatge, i de les edificacions de l'entorn.
  - e) Anàlisi de l'espaiositat entesa com l'estudi dels àmbits existents i les incidències que poden tenir les noves actuacions previstes pel planejament i previsibles, així com la incidència de les noves actuacions no previstes pel planejament.
  - f) Anàlisi arquitectònica: que ha permès conèixer i estudiar les preexistències de tipologies, materials, façanes, color, textures, proporcions de buits i obertures, etc.
  - g) Anàlisi de la xarxa viària i les infraestructures de transport actuals i previstes, i de les incidències que tenen en el paisatge el seu traçat, materials i textures d'execució i elements de senyalització així com les zones de vianants i les àrees d'aparcaments actuals i futures.
  - h) Valoració dels components sentimentals per a la població com són els visuals, itineraris i ambients habituals així com els espais d'especial rellevància o interès; i l'estat de conservació i usos de les edificacions i dels espais públics i privats de l'entorn.
- Així doncs, la delimitació d'entorn té com a finalitat controlar la relació entre el Palau Episcopal i els edificis i espais que l'envolten per tal de mantenir els invariants que caracteritzen el teixit urbà on es troba.